

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział I. Katastrofa w kopalni. Wprowadzenie	13
Podstawowe pojęcia	13
Sytuacja wyjątkowa	20
Sytuacja folklorotwórcza	27
Wydarzenie medialne	31
Metodologia badań	39
Rozdział II. Tragedia pod ziemią. W kręgu zróżnicowanych zainteresowań	49
Wypadkowość w wybranej literaturze fachowej	49
Dziedzictwo kulturowe	54
Twórczość literacka	61
Dokument filmowy	65
Rozdział III. Kopalnia – miejsce szczególne	67
Węgiel kamienny – sól ziemi śląskiej	67
„Moja kopalnia – mój świat”. Przestrzenny i egzystencjalny wymiar kopalni	83
Kopalnia – konotacje symboliczne	97
Rozdział IV. Dramat pod ziemią	109
Największe katastrofy w kopalniach węgla kamiennego w Polsce i na świecie	109
Oczekiwanie i wspólnota	125
Zwierciadło strachu i nadziei	139
Polityczny „festiwal obietnic”	146
Społeczny kontekst dramatu	152
Religijny wymiar katastrofy	155
Rozdział V. Doświadczenie „dołu”	161
Kulturowe obrazy <i>mors repentina</i>	161
Najgorszy dzień w życiu	166

Ofiary: obrażenia i niezidentyfikowane ciała	172
Bohaterowie podziemi	181
Cudowne ocalenia	195
Rozdział VI. Tradycyjne i współczesne wierzenia przepowiadające tragedię w kopalni	213
W poszukiwaniu bezpiecznego jutra	213
Spotkanie ze skarbnikiem	218
Zwierzęta wyczuwają niebezpieczeństwo	221
Siła przeczucia	223
Dramat ukryty w marzeniach sennych	229
Święta Barbara zbiera żniwo	234
Miejsce kobiety w kopalni	239
Niebezpieczne ostatnie szychty	240
Rozdział VII. Po katastrofie. O wielości aktów pamięci	243
Pamięć kulturowa i kultura pamięci	243
Kulturowy kontekst żałoby publicznej	248
Kondolencje i wpisy kondolencyjne	259
Pożegnanie z honorami	272
„Kamienne archiwa” tragicznych zdarzeń	279
Zakończenie	293
Aneks	297
Bibliografia	331
Summary	343
Zusammenfassung	345
Résumé	347